

Veiligheids- en Gezondheidsplan (ontwerpfase)

Onderhoud en begraafwerkzaamheden gemeentelijke begraafplaatsen Gemeente De Wolden 2027-2028

Projectnaam	Onderhoud en begraafwerkzaamheden gemeentelijke begraafplaatsen
Opdrachtgever	Gemeente De Wolden
Besteknummer	Z.621754
Datum	14 september 2026
Versie	Definitief D.01
Schrijver	SEC groep B.V.
Coördinator ontwerpfase	W. van der Molen

Inhoud

- 1. Projectgegevens**
- 2. Wettelijk kader en toepasselijkheid**
- 3. Betrokken partijen, rollen en verantwoordelijkheden**
- 4. Uitgangspunten, ontwerpkeuzes en restrisico's**
- 5. Onderzoeken, brondocumenten en ontbrekende gegevens**
- 6. Inventarisatie en evaluatie projectspecifieke gevaren**
- 7. Samenwerking, overleg en toezicht**
- 8. Voorlichting, instructie en toegang tot het werk**
- 9. Actualisatie, afwijkingen en overdracht**
- 10. V&G-dossier**

1. Projectgegevens

Project: Onderhoud en begraafwerkzaamheden gemeentelijke begraafplaatsen - gemeente De Wolden 2027-2028.

Het V&G plan beschrijft twee samenhangende werkstromen op dezelfde vijf gemeentelijke begraafplaatsen: verzorgend groen- en terreinonderhoud en op afroep uit te voeren grafdelvingswerkzaamheden. Dit V&G-plan bundelt de voorzienbare gezamenlijke, bijzondere en omgevingsrisico's voor beide werkstromen.

De werkzaamheden bestaan in hoofdzaak uit:

- Onderhoud aan bomen, bosplantsoen, sierheesters, vaste planten en hagen, waaronder snoeien, dunnen, knippen en beheersen van stam- en wortelopschot;
- Onderhoud van gazons, randen, paden, parkeerplaatsen, graven, gedenktekens en inrichtingselementen, inclusief bladruimen, maaien, schoonmaken en onkruidbeheersing;
- Werken met elektrisch aangedreven arbeidsmaterieel en handgedragen gemotoriseerde werktuigen; materiaal en vrijkomende groenstromen;
- Werken op hoogte aan bomen, waaronder werkzaamheden met hoogwerker en vrije takval;
- Opstellen en uitvoeren van een ecologisch werkprotocol en een jaarlijks snoei- en dunplan;
- Openen en dichten van enkele, dubbele en kindergraven;
- Plaatsen, gebruiken en verwijderen van door opdrachtgever beschikbaar gestelde grafbekisting;
- Handmatig graven indien machinale uitvoering door beperkte ruimte of plaatselijke omstandigheden niet mogelijk is;
- Openen/dichten ten behoeve van ruimen, schudden en verdiepen;
- Tijdelijk verplaatsen en opslaan van vrijkomende grond en het later terugbrengen daarvan;
- Treffen van afzettingen, verkeers- en bereikbaarheidsmaatregelen en beschermen van graven, monumenten, beplantingen, gazons, paden en verhardingen.

Contract- en brondocumenten

- RAW-bestek Groenonderhoud begraafplaatsen - Gemeente De Wolden 2027-2028, besteknummer Z.621754, d.d. 03-09-2026;
- Programma van Eisen Begraafwerkzaamheden gemeente De Wolden, status Definitief.01;
- Prijzenblad open posten begraafwerkzaamheden De Wolden;
- Digitale tekeningen/shapefiles via Field Maps of ArcGIS Explorer en overige aanbestedingsbijlagen;
- Relevante ecologische informatie en het vóór start goed te keuren ecologisch werkprotocol.

Locaties en looptijd

Het werk vindt plaats op de gemeentelijke begraafplaatsen Ruinerwold, De Wijk, Zuidwolde, Ruinen en Echten. Het groenonderhoud loopt van 1 januari 2027 tot en met 31 december 2028. De opdrachtgever kan deze overeenkomst tweemaal met twee jaar verlengen, uiterlijk tot en met 31 december 2032. Begraafwerkzaamheden worden op afroep uitgevoerd en vooraf met de beheerder afgestemd.

2. Wettelijk kader en toepasselijkheid

Dit V&G-plan is opgesteld als ontwerpfasedocument en sluit aan op de Arbeidsomstandighedenwet en hoofdstuk 2, afdeling 5 (Bouwproces) van het Arbeidsomstandighedenbesluit. De opdrachtgever betreft veiligheid en gezondheid in voorbereiding, ontwerp-/contractkeuzes, planning en randvoorwaarden en zorgt dat voorzienbare risico's waar mogelijk bij de bron worden voorkomen of beperkt.

Het groenonderhoud bevat werkzaamheden die niet in iedere situatie zelfstandig als bouwwerk hoeven te kwalificeren. De grafdelvingswerkzaamheden bevatten echter ontgravingen tot circa 2,0 m, bekisting en risico op inkalving/instorting. Voor deze werkstroom wordt de bouwprocesbenadering en dit V&G-plan daarom als uitgangspunt gehanteerd. Voor iedere opdracht wordt vóór start vastgesteld welke bouwprocesverplichtingen formeel van toepassing zijn.

Het V&G-plan is een groeidocument. De uitvoerende partij concretiseert het na gunning met werkmethoden, personeel, materieel, deelplanning, onderaannemers, noodprocedures en locatiespecifieke maatregelen. Het plan vervangt niet de bedrijfs-RI&E, TRA/LMRA en instructies van afzonderlijke werkgevers.

2.1 Toets V&G-planplicht en kennisgeving

Toets	Status	Toelichting
Toepasselijkheid bouwprocesbepalingen	Per werkstroom/opdracht bevestigen	Grafdelving bevat ontgraving en tijdelijke constructieve beveiliging. Regulier groenonderhoud kan per activiteit anders kwalificeren.
Bijzondere gevaren	Relevant	Graven tot circa 2,0 m met risico op bedelving/instorting; daarnaast werken op hoogte met hoogwerker en biologische blootstelling bij ruimings-/schudwerkzaamheden.
> 30 werkdagen en > 20 werknemers gelijktijdig	Onbekend	Concrete personeelsbezetting per werkvak/opdracht is nog niet beschikbaar.
> 500 mensdagen	Onbekend	Definitief te toetsen na uitvoeringsplanning en personeelsinzet.
Kennisgeving Nederlandse Arbeidsinspectie	Nader te bepalen	Voor aanvang definitief toetsen. Indien meldingsplichtig: tijdig melden en afschrift op/nabij de bouwplaats beschikbaar houden.

2.2 Eerste toets bijzondere gevaren

Categorie	Beoordeling	Projectspecifieke toelichting
Bedelving/instorting en val in ontgraving	Relevant	Grafontgravingen zijn circa 1,0 tot 2,0 m diep; bekisting is verplicht. Open graven vormen val- en instortingsgevaar.
Biologische blootstelling	Relevant bij ruimen/schudden	Stoffelijke resten en kistresten kunnen worden bereikt. Opdrachtnemer stopt dan; behandeling ligt bij team begraafplaatsen. Hygiëne en afscherming blijven noodzakelijk.
Werken op hoogte / vallende delen	Relevant	Het bestek noemt boomonderhoud met hoogwerker, inclusief bomen van 6 m of hoger en vrije takval.
Kabels/leidingen	Locatieafhankelijk	Bij regulier onderhoud beperkt, maar bij graafwerk moet vooraf worden beoordeeld of ondergrondse infrastructuur of voorzieningen aanwezig kunnen zijn.
Verontreinigde grond/materialen	Te beoordelen	Geen concrete verontreiniging is in de bronstukken vastgesteld. Bij afwijkende geur, kleur of materiaal: stop- en meldprocedure.
Open water / zachte bodem	Locatieafhankelijk	Begraafplaatsen kunnen natte of beperkt draagkrachtige zones kennen; bestek stelt eisen aan materieel en spoorvorming.

3. Betrokken partijen, rollen en verantwoordelijkheden

Opdrachtgever: Gemeente De Wolden, Postbus 20, 7920 AA Zuidwolde. Bezoekadres: Raadhuisstraat 2, 7921 GD Zuidwolde. Telefoon: 0528 - 378200.

Ontwerpde/adviseursrol: SEC groep B.V., Koldingweg 7b, 9723 HL Groningen.

Directie/toezicht: wordt door of vanwege de opdrachtgever gevoerd; in de opdrachtbrief worden één of meer personen als directie aangewezen.

Coördinator ontwerpfase: W. van der Molen.

Aannemer / coördinator uitvoeringsfase: nog niet bekend. Het bestek verlangt een V&G-plan uitvoeringsfase als onderdeel van het gedetailleerde werkplan.

Partij	Hoofdverantwoordelijkheid in dit project
Opdrachtgever	Vergewisplicht; veilige uitvoerbaarheid bevorderen; randvoorwaarden en informatie beschikbaar stellen; coördinatie en kennisgeving regelen voor zover van toepassing; afstemming met beheerder/team begraafplaatsen.
Coördinator ontwerpfase	V&G in voorbereiding coördineren; risico's terugdringen; ontwerp-/contractkeuzes en restrisico's vastleggen; V&G-plan actualiseren; V&G-dossier voorbereiden voor zover relevant.
SEC groep B.V. / adviseurs	V&G-consequenties van contractkeuzes inzichtelijk maken; relevante projectinformatie verwerken; onduidelijkheden als open punt markeren.
Directie / beheerder	Werkopdrachten en locaties afstemmen; begrafenissen/plechtigheden en bereikbaarheid coördineren; onveilige afwijkingen beoordelen; toezicht op contractuele V&G-afspraken.
Team begraafplaatsen	Bij ruimen, schudden en verdiepen verantwoordelijk voor behandeling van stoffelijke resten; geeft aanwijzingen en vrijgave voor hervatting.
Aannemer / coördinator uitvoeringsfase	V&G-U en werkplan concretiseren; werkmethode, afzetting, bekisting, personeel, materieel en noodprocedures organiseren; samenwerking en dagelijks toezicht borgen.
Werkgevers / onderaannemers / zelfstandigen	Eigen RI&E en veilige werkmethoden naleven; eigen risico's melden; meewerken aan werkvak- en coördinatieafspraken; alleen bevoegde/bekwame medewerkers inzetten.

4. Uitgangspunten, ontwerpkeuzes en restrisico's

Onderstaande keuzes zijn rechtstreeks herkenbaar in het bestek, PvE en prijzenblad. Zij reduceren risico's vóór uitvoering; de uitvoerende partij moet de resterende risico's locatiespecifieke beheersen.

Ontwerp- /contractkeuze	Effect in ontwerpfase	Restrisico	Vervolg uitvoering	Bron
Geen onderhoud tijdens begrafenissen; tijdstippen afstemmen	Scheiding van reguliere werkzaamheden en plechtigheden.	Onverwachte bezoekers/beheerbewegingen blijven mogelijk.	Dagplanning met beheerder; werkvak veilig achterlaten; direct stoppen indien scheiding vervalt.	Bestek 01.22 / PvE 1.4-1.6
Elektrisch aangedreven werkmaterieel	Beperkt uitlaatgassen en geluid op de begraafplaats.	Accu-/laadrisico, geluid en machinebeweging blijven.	Geschikte laadlocatie; fabrikantvoorschriften; uitsluitingszones; keuringen.	Bestek 51.02.01 / PvE 1.8
Bekisting bij grafdelving verplicht en beschikbaar door OG	Beperkt risico op inkalving/instorting.	Onjuist geplaatste of beschadigde bekisting; gronddruk en randbelasting.	Voor gebruik inspecteren; veilig plaatsen/verwijderen; afwijking melden; geen werk bij ongeschikte bekisting.	PvE 1.9, 2.2
Elektrische spingraafmachine met 4 stempelpoten	Materieelkeuze afgestemd op beperkte ruimte tussen graven.	Kantelen, stempel-/knelgevaar, beschadiging monumenten.	Ondergrond en opstelruimte beoordelen; stempelzone vrij; machinist bevoegd; rijplaten waar nodig.	PvE 1.8-1.9
Opdrachtnemer stopt bij stoffelijke resten	Duidelijke scheiding tussen graafwerk en behandeling resten.	Biologische blootstelling en emotioneel belaste werksituatie.	Stop-/meldprocedure; afscherming; hygiëne/PBM; alleen hervatten na vrijgave.	PvE 4 en 5
Ecologisch werkprotocol vóór start goedgekeurd	Ecologische risico's worden vooraf beheerst.	Onverwachte soorten/seizoenseffecten.	Protocol 14 dagen vooraf; instructie medewerkers; stop-/meldprocedure.	Bestek 600010 / 64.02.01
Gedetailleerd werkplan + V&G-U	Personeel, materieel en maatregelen vooraf toetsbaar.	Werkelijke omstandigheden wijzigen.	Werkplan bij startwerkbepreking; wijzigingen vooraf V&G-technisch beoordelen.	Bestek 01.13.06
Bereikbaarheid hulpdiensten en reinigen routes	Beperkt omgevings- en verkeersrisico.	Kruisingen met bezoekers, transport en materieel.	Routes vrijhouden; laad-/loszones; vervuiling dagelijks verwijderen.	Bestek 01.12.03/06

5. Onderzoeken, brondocumenten en ontbrekende gegevens

Het register hieronder maakt zichtbaar welke informatie beschikbaar is en welke informatie vóór start van een deelopdracht nog moet worden aangevuld. Openstaande punten mogen niet stilzwijgend naar de uitvoering worden doorgeschoven.

Document / onderzoek	Status	Relevantie	Actie
RAW-bestek Z.621754	Beschikbaar	Basis voor groenonderhoud, werkplan, arbeidsomstandigheden, werktijden, ecologie en materieel.	Definitieve versie en eventuele nota's van inlichtingen blijven leidend.
PvE begraafwerkzaamheden Definitief.01	Beschikbaar	Technische en organisatorische eisen voor grafdelving, bekisting, ruimen, schudden/verdiepen en tijdelijke zandafvoer.	Als contractstuk aan V&G-U koppelen.
Prijzenblad begraafwerkzaamheden	Beschikbaar	Fictieve aantallen: o.a. 116 reguliere grafopeningen/-sluitingen, 6 ruiming en 6 schud-/verdiep opdrachten.	Gebruik aantallen alleen voor capaciteit/risicofrequentie; werkelijke opdrachten blijven leidend.
Digitale tekeningen/shapefiles	Beschikbaar via opdrachtgever	Ligging arealen, routes en onderhoudsvakken.	Voor start per locatie raadplegen; werkvak en logistiek toetsen.
Ecologisch werkprotocol	Nog op te stellen	Verplicht vóór start groenwerk; beschermde soorten en seizoensbeperkingen.	Uiterlijk 14 dagen vóór start ter goedkeuring; maatregelen in werkplan verwerken.
Snoei- en dunplan	Nog op te stellen/jaarlijks actualiseren	Bepaalt uitvoering snoei/dunwerk en werk op hoogte.	V&G-consequenties (werkhoogte, takval, afzetting) expliciet meenemen.
Uitvoeringsplanning/personeelsinzet	Nog niet beschikbaar	Nodig voor samenloop, kennisgeving en coördinatie.	Na gunning invullen en formele meldingsplicht toetsen.
Keuring bekisting en materieel	Per start/jaarlijks	Bekisting gemeente; materieel opdrachtnemer.	Geldigheid controleren vóór gebruik en registreren.
Ondergrond/KLIC indien relevant	Per opdracht te beoordelen	Grafwerk kan in de nabijheid van terreinvoorzieningen of ondergrondse infrastructuur plaatsvinden.	Beheerder wijst locatie aan; bij twijfel ondergrondse informatie verifiëren vóór graven.
Calamiteiten- en BHV-informatie	Nog uit te werken in V&G-U	Open graf, machineongeval, biologische blootstelling en hulpdiensttoegang.	Exacte locatie/adres, alarmering, EHBO en reddingsmiddelen per begraafplaats vastleggen.

6. Inventarisatie en evaluatie projectspecifieke gevaren

De matrix is een ontwerp-risico-/restrisicomatrix. De ontwerp-/contractmaatregel beschrijft wat vóór uitvoering reeds is geregeld. De vervolmaatregel is de minimale richting voor de aannemer; exacte werkmethoden, taakrisicoanalyses en werkplekspecifieke beoordelingen blijven verantwoordelijkheid van de uitvoerende werkgevers.

Activiteit/situatie	Risico	Ontwerp- /contractmaatregel	Restrisico	Minimale vervolmaatregel uitvoering	Verantwoordelijk
Begraafplaats in gebruik / plechtigheden	Aanrijding/letsel derden; verstoring; onverwacht betreden werkvak	Geen onderhoud tijdens begrafenissen; grafwerk vooraf met beheerder afgestemd.	Bezoekers en beheer kunnen onverwacht naderen.	Werkvak fysiek scheiden; dagelijkse afstemming; duidelijke looproute; stilleggen bij onvoldoende scheiding.	OG/directie + aannemer
Graf graven tot ca. 2,0 m	Bedelving/instorting; val in graf; beknelling	Bekisting verplicht; graf moet gedurende volledige werkperiode veilig en stabiel zijn.	Grondgesteldheid, randbelasting en open graf blijven risicovol.	Bekisting inspecteren en correct plaatsen; rand vrijhouden; open graf afzetten; geen verblijf in onbeveiligde ontgraving; dagelijks controle.	Aannemer; beheerder toezicht
Plaatsen/verwijderen grafbekisting	Knel-/pletletsel; instabiliteit; zware fysieke belasting	Bekisting door OG aanwezig en jaarlijks gecontroleerd.	Onjuist hijsen/positioneren of beschadiging kan optreden.	Veilige hijs-/tilmethode; handen uit knelzones; inspectie vóór gebruik; afwijking direct melden.	Aannemer
Spingraafmachine / stempelpoten	Kantelen; beknelling; aanrijding; schade monumenten	Elektrische spingraafmachine met 4 stempelpoten verplicht en geschikt voor beperkte ruimte.	Zachte bodem, beperkte opstelruimte, stempel- en zwenkzones.	Draagkracht/opstelruimte vooraf beoordelen; stempelzone afzetten; machinist bevoegd; rijplaten bij spoorvorming; spotter waar nodig.	Aannemer
Handmatig graven	Fysieke overbelasting; vallend materiaal; snij-/prikletsel	Alleen indien machinaal niet mogelijk en na voorafgaande opdracht.	Langdurige fysieke belasting in beperkte ruimte.	Taakduur beperken; ergonomisch gereedschap; taakroulatie; veilige positie t.o.v. grafrand/bekisting.	Aannemer
Ruimen / schudden / verdiepen	Biologische blootstelling; contact stoffelijke/kistresten; emotionele belasting	Opdrachtnemer stopt zodra resten worden bereikt; behandeling door team begraafplaatsen; afscherming verplicht.	Blootstelling kan ontstaan bij bereiken/zichtbaar worden van resten.	Stop-/meldprocedure; afschermen van publiek; beschermende overall/handschoenen; hygiëne; alleen op aanwijzing en na vrijgave hervatten.	Team begraafplaatsen + aannemer
Vrijkomende grond nabij graf	Instorting door randbelasting; struikelen; vervuiling/schade	Grond in directe nabijheid toegestaan mits geen schade/verontreiniging.	Te dicht depot kan gronddruk en looprisico vergroten.	Veilige afstand tot grafrand bepalen op basis bekisting/grond; looproute vrij; grond gescheiden en stabiel opslaan.	Aannemer
Tijdelijke zandafvoer / transport	Aanrijding; vallende lading; vermenging; vervuilde route	Max. ca. 500 m enkele reis; grond herkenbaar en vrij van vermenging houden.	Transport kruist mogelijk bezoekersroutes.	Veilige laad-/loszone; achteruitrijden beperken; lading zekeren; route schoonhouden; tijdelijke opslag markeren.	Aannemer

Activiteit/situatie	Risico	Ontwerp- /contractmaatregel	Restrisico	Minimale vervolgmaatregel uitvoering	Verantwoordelijk
Snoei/dunwerk bomen en beplanting	Vallende takken; snijletsel; uitgeworpen delen	Snoei-/dunplan; werk met vakbekwaam personeel en elektrisch materieel.	Publiek, monumenten en beperkte vrije werkruimte.	Uitsluitingszone; takvalrichting beheersen; passend gereedschap; afzetting; werk stoppen bij onvoldoende ruimte.	Aannemer
Hoogwerker / bomen 6 m of hoger	Val van hoogte; vallende delen; aanrijding hoogwerker	Bestek benoemt bereikbaarheid met hoogwerker en vrije takval.	Ondergrond, wind, publiek en objecten blijven bepalend.	Opstelplek/draagkracht toetsen; hoogwerker gekeurd; bevoegde bediener; val-/takvalzone afzetten; weersgrenzen fabrikant volgen.	Aannemer
Maaien/bijmaaien/bladblazen	Uitgeworpen delen; oogletsel; geluid/trillingen; publiek	Elektrisch arbeidsmaterieel; beeldkwaliteit en werkvakken contractueel bepaald.	Steentjes/objecten rond graven en monumenten; bezoekers.	Werkvak inspecteren; beschermkappen; veilige richting; omstanders op afstand; passende oog/gehoorbescherming.	Aannemer
Hagen en handgereedschap	Snijletsel; repeterende belasting; werken boven schouderhoogte	Werkhoogtes en snoeieregimes in bestek.	Langdurig repeterend werk en beperkte ruimte tussen graven.	Ergonomisch gereedschap; taakrotatie; veilige werkhouding; obstakels vooraf markeren.	Aannemer
Zachte/natte gazons en rijroutes	Wegzakken/kantelen; uitgliden; spoorvorming	Bestek stelt eisen aan banden/materieel; PvE verlangt rijplaten bij dreigende spoorvorming.	Lokale draagkracht varieert met weer.	Draagkracht dagelijks beoordelen; lage bandendruk/geschikt materieel; rijplaten; werk staken bij onvoldoende stabiliteit.	Aannemer
Paden/wegen, laden en lossen	Aanrijding; blokkeren hulpdiensten; vervuiling	Bestek eist bereikbaarheid en dagelijks schoonmaken vervuiling.	Kruising bezoekers, voertuigen en werkmaterieel.	Logistieke zones; zichtbaarheid; bereikbaarheid hulpdiensten; vervuiling uiterlijk einde werkdag verwijderen.	Aannemer
Ecologie / flora en fauna	Overtreding Omgevingswet; contact dieren/insecten	Gedragscode soortbescherming gemeenten + ecologisch werkprotocol verplicht.	Onverwachte vondsten/seizoensbeperkingen.	Werkprotocol naleven; instructie; werk stilleggen en deskundige/directie inschakelen bij afwijkingen.	Aannemer + directie
Parkmeubilair/gedenktekens reinigen	Huid-/oogcontact schoonmaakmiddel; uitgliden	Biologisch afbreekbaar schoonmaakmiddel is voorgeschreven.	Spatten en natte ondergrond blijven mogelijk.	Productinformatie volgen; handschoenen/oogbescherming waar vereist; morsing direct opruimen; werkzone markeren.	Aannemer
Accu's / elektrisch materieel	Elektrisch risico; brand bij laden/beschadigde accu; struikelgevaar kabels	Elektrisch materieel voorgeschreven.	Laden en kabelmanagement zijn uitvoeringskeuze.	Alleen geschikte laders; beschadigde accu uit gebruik; droge veilige laadplek; kabels buiten looproutes.	Aannemer
Weer / hitte / kou / onweer	Vermoeidheid; gladheid; controleverlies; windbelasting	Planning en werkplan bieden flexibiliteit.	Buitenwerk blijft weersafhankelijk.	Stopcriteria; kleding/drinkwater/pauzes; hoogwerker- en snoeiwerk staken bij onveilige wind/onweer.	Aannemer

7. Samenwerking, overleg en toezicht

De aannemer organiseert de samenwerking tussen eigen personeel, onderaannemers, zelfstandigen en - bij begraafwerkzaamheden - de beheerder en medewerkers van team begraafplaatsen. Veiligheid en gezondheid is vast agendapunt in startwerkbijeenkomst en periodiek werk-/coördinatieoverleg. Het RAW-bestek voorziet tijdens uitvoeringsperioden in bouwvergaderingen in beginsel eenmaal per vier weken.

- Incidenten, bijna-ongevallen, onveilige situaties en afwijkingen worden vastgelegd, besproken en aantoonbaar opgevolgd;
- Wijzigingen in planning, werkmethode, materieel, ecologische omstandigheden, grafdiepte of bodemgesteldheid worden vóór uitvoering V&G-technisch beoordeeld;
- Voor grafdelving worden locatie, grafsoort/diepte, opstelruimte, bekisting, grondopslag, bezoekersroute en hulpdiensttoegang vóór start afgestemd;
- Voor ruimen, schudden en verdiepen is vooraf duidelijk wie namens team begraafplaatsen aanwezig is en wie vrijgave geeft;
- De aannemer controleert dagelijks afzettingen, open graven, bekisting, materieelzones, routes, orde/netheid en veilige bereikbaarheid;
- Bij acuut gevaar, ongeschikte bekisting, instabiele ontgraving, onverwachte resten/materialen of onvoldoende scheiding met publiek wordt het werk stilgelegd.

8. Voorlichting, instructie en toegang tot het werk

Iedereen die werkzaamheden uitvoert ontvangt vooraf aantoonbare projectspecifieke instructie. Nieuwe of gewijzigde risico's worden via startwerkbijeenkomst, toolbox, LMRA/TRA of aanvullende instructie gecommuniceerd. Het bestek verlangt voor uitvoerende medewerkers VCA basisveiligheid en voor werkzaamheden langs de weg de vereiste deskundigheid/certificering; het PvE verlangt voor grafwerk aantoonbare ervaring, bevoegdheid/bekwaamheid en relevante machine-instructies.

- Gedrag op begraafplaatsen, respectvolle omgang met bezoekers/nabestaanden en verbod op onderhoud tijdens begrafenissen;
- Veilige grafdelving: bekisting, grafrand, stempelpoten, open graf, grondopslag en stopcriteria bij instabiliteit;
- Stop-/meldprocedure bij stoffelijke resten en rolverdeling met team begraafplaatsen;
- Veilig werken met spingraafmachine, hoogwerker, maai-/snoeimaterieel en elektrische arbeidsmiddelen;
- Ecologisch werkprotocol, beschermde soorten en stop-/meldprocedure;
- Verkeers-/looproutes, laden/lossen, bereikbaarheid hulpdiensten en afzettingen;
- BHV/EHBO, exacte begraafplaatslocatie, alarmering en toegang ambulance/brandweer.

9. Actualisatie, afwijkingen en overdracht

Dit plan wordt aangepast zodra aanbestedingsinformatie, deelopdrachten, onderzoeken, locatieomstandigheden of werkmethoden nieuwe informatie opleveren. De overgang van ontwerp naar uitvoering wordt schriftelijk vastgelegd. Het bestek verlangt dat het geactualiseerde V&G-plan en het dossier bij oplevering aan de directie worden overgedragen.

Moment	Verantwoordelijke	Minimale actie
Ontwerpfase	Opdrachtgever / coördinator ontwerpfase	Contractinformatie, ontwerpkeuzes, bijzondere gevaren en restrisico's actueel houden.
Na gunning	Opdrachtgever + aannemer	V&G-O, PvE, bestek, ecologische informatie, open punten en verantwoordelijkheden formeel overdragen.
Voor start groenonderhoud	Aannemer + directie	Werkplan/V&G-U en ecologisch werkprotocol goedkeuren; personeel/materieel/werkvakken vastleggen.
Voor iedere grafopdracht	Beheerder + aannemer	Locatie, diepte, bekisting, bereikbaarheid, plechtigheid, grondopslag, noodroute en werkmethode toetsen.
Uitvoeringsfase	Coördinator uitvoeringsfase / aannemer	Plan actualiseren bij wijzigingen, samenloop, incidenten of nieuwe risico's.
Oplevering / einde contract	Opdrachtgever + uitvoerende partij	Geactualiseerd V&G-plan en blijvend relevante dossierinformatie overdragen.

10. V&G-dossier

Voor zover de bouwprocesbepalingen van toepassing zijn en na uitvoering blijvend relevante veiligheids- of gezondheidsinformatie resteert, wordt een V&G-dossier bijgehouden. Bij regulier groenonderhoud kan dit beperkt zijn; voor grafdelving betreft het met name informatie die toekomstige beheer- of graafwerkzaamheden veilig kan beïnvloeden.

- Definitieve relevante locatie- of terreinwijzigingen die invloed hebben op toekomstig veilig beheer;
- Bekende bijzondere bodem- of ondergrondse omstandigheden die tijdens werkzaamheden zijn vastgesteld;
- Blijvende voorzieningen of wijzigingen aan bereikbaarheid/terreininrichting voor zover relevant;
- Relevante incident-/afwijkingsinformatie wanneer daaruit een blijvend restrisico volgt;
- Overdrachtsdocument met datum, verantwoordelijke beheerorganisatie en verwijzing naar het definitieve V&G-plan uitvoeringsfase.